

EK

En tidning utgiven av Kährs Skogskontor 2016

Stor
efter-
frågan på
ektimmer

**Ekoxarna
har checkat in**

**Unik metod
för rening
av industrins
processvatten**

**Försiktig avverkning
gav 400 kubik ektimmer
skapar mer ljusinsläpp och frodig betesmark**

Kährs®
QUALITY IN WOOD SINCE 1857

Foto: Örjan Karlsson

FAKTA OM KÄHRS GROUP

Historik: Kährs grundades 1857. 2012 gick AB Gustaf Kähr och finska Karelia-Upofloor samman och bildade Kährs Group.

Huvudägare: Triton och Hartwall Capital.

Vd och koncernchef: Christer Persson.

Antal medarbetare: Cirka 1600.

Produktionsanläggningar: I Sverige (Nybro och Blomstermåla), Finland, Ryssland, Polen, Rumänien och Kroatien (delägd).

Verksamhet: Utvecklar, tillverkar och säljer högkvalitativa trä- och plastgolv för användning i hem och offentliga miljöer.

Miljö- och kvalitet: Produktionsanläggningarna är miljö- och kvalitetscertifierade i enlighet med ISO 14001 och ISO 9001. Den svenska verksamheten är även EMAS-registrerad.

Global försäljning: Företagets trägolv säljs i mer än 70 länder över hela världen och de mest kända varumärkena är Kährs och Karelia. Kährs Group har försäljningsorganisation i 17 länder.

Kährs
QUALITY IN WOOD SINCE 1857

KÄHRS SKOGSKONTOR

Adress: AB Gustaf Kähr

Box 805, 382 28 Nybro

Tel: 0481-460 00

Fax: 0481-178 31

E-post: info@kahrs.se

Hemsida: www.kahrs.com

Ansvarig utgivare: Helén Johansson

Produktion: Roxx Communication

Group, www.roxx.se

Projektledare: Mikael Svensson

Redaktör: Janne Larsson

Foto: Janne Larsson, Kährs

Formgivning: Örjan Folcke

Annonsoriginal: Roxx Ateljé

Mediasäljare: Heléne Fransson

Tryck: Printfabriken, 2016

Foto: Martin Källqvist

På Kährs fabriksområde i Nybro finns nio faunadepåer. Nu tyder mycket på att ekoxar har hittat hit och förhoppningen är att de ska föröka sig.

Ekoxen checkar in på "ekhotell"

Kährs faunadepåer eller "ekhotell" för ekoxelarver väcker uppmärksamhet. Det här är ett initiativ som visar att rötade ekstockar som Kährs ibland får in och som inte kan användas i golvproduktionen ändå kommer till nytta.

Vi har tidigare berättat om Kährs engagemang i projekt för att rädda den fridlysta ekoxen, Europas största skalbagge. På fabriksområdet i Nybro finns nu nio faunadepåer. Förhoppningen är att ekoxar ska hitta hit och ska föröka sig.

– Vi har hittat döda honor i två av våra "hotell" vilket expertisen säger ger oss 95 procents chans att vi har ägg, berättar John Ahlgren på Kährs.

"Ekhotellen" är rötskadade ekstockar med håligheter av olika storlek. Ekoxen lägger sina ägg i marken vid gamla stockar eller stubbar av döda ekar. Larven, som uteslutande lever av död ekved

tillbringar upp till sju år i den här omgivningen medan den långsamt utvecklas.

Den kritiska situationen för ekoxen och andra hotade arter är bristen på gamla, stora ekar och värdefulla miljöer som främjar den biologiska mångfalden. Det är därför viktigt att låta gamla ihåliga ekstockar få ligga kvar och sakta brytas ned av naturen.

HJÄLPA DANMARK

Målet med ekoxe-projektet är bland annat att hjälpa till att få fram ekoxar till Danmark där ekoxen varit helt utdöd till helt nyligen då en återetablering påbörjades. Samtidigt handlar det om att öka kunskapen om ekoxen i Sverige. Kährs har även levererat ekstockar till Halltorps hages naturreservat på Öland, Värnsås i Kalmar och till det natursköna området Klockarängen utanför Nybro. ■

DIN
SMÖRJMEDELS-
PARTNER

LUBRICANTS.
TECHNOLOGY.
PEOPLE. **FUCHS**

KONICA MINOLTA

ALLTID PÅ MILJÖNS SIDA
Konica Minolta erbjuder innovativa dokumentlösningar med miljön i fokus.

Läs om vårt miljöarbete samt hur vi återvinner material och arbetar klimatsmart.

www.konicaminolta.se

Vattenprojektet, som Kährs har deltagit i, har gett värdefull kunskap om hur växter på ett enkelt och billigt sätt kan rena processvatten från industrin.

Unik vattenrening på Kährs

Tillgången eller bristen på vatten har aktualiserats allt mer.

Flera kommuner införde i sommar bevattningsförbud och till Öland fick man frakta dricksvatten med tankbilar samt i en ledning från fastlandet.

Vattenprojektet som Kährs deltog i kan få stor betydelse.

Vattenprojektet vid Kährs i Nybro är ett samarbete mellan Kährs Group och Linnéuniversitetet. Forskningsprojektet, som pågick mellan 2007 och 2014, har gett värdefull kunskap om hur växter på ett enkelt och billigt sätt kan rena industrins vatten.

- Vi slösar med dricksvatten inom industrin,

vilket är en lyxkonsumtion av något som är så livsviktigt för oss. Målet med projektet har varit att rena processvatten så att det kan återanvändas för industriella behov, säger William Hogland, professor i miljöteknik.

FULLSKALIG RENINGSANLÄGGNING

William Hogland har haft ett nära samarbete med Åke Erlandsson, miljöchef på Kährs. I projektet har processavloppsvatten från golvfabriken och lakvatten från bevattning och ekhögar studerats och åtgärdats. Kährs har byggt en fullskalig anläggning för rening av både dagvatten och processavloppsvatten.

- I november 2016 är det en stor nationell och

internationell konferens om vattenrening då vi hoppas kunna visa upp anläggningen, säger William Hogland.

I förlängningen är metoden tänkt att kunna användas i många olika industriella miljöer. Det övergripande målet är att bekämpa miljöförstörande kemikalier redan vid källan och inte vänta tills de dyker upp i kommunala reningsverk eller i dricksvattnet.

- Grundtanken är att rena lokalt med enkla system som är lätta att sköta. Om varje industri kan göra en sådan rening lokalt innan de släpper ut vattnet till det kommunala reningsverket skulle vi kunna göra stora besparingar, säger William Hogland. ■

Sustainable Wood Floor Protection

Bona is a world leading supplier of sustainable solutions for coating, protecting and maintaining wooden floors. At the forefront of design, Bona's high quality UV based finishes gives the best adhesion and highest levels of wear and scratch resistance.

With our Lifetime Support you can expect full support all the way.
bona.com/parquetproducer

Bona
 Passion for wood floors

400 m³ ektimmer från Östanå Säteri blir vackra golv

Magnus Sederholm på Östanå Säteri utanför Gränna levererade under våren 400 kubikmeter ektimmer av hög kvalitet till Kährs.

- Det här är en av de största ekavverkningarna i Sverige på länge, säger John Ahlgren, timmerinköpare på Kährs.

Vi närmar oss Östanå herrgård och möter Magnus Sederholm. Han berättar om gården som har medeltida anor och då ingick i ätten Ulfsparres godscomplex. När Per Brahe d. y. förvärvade gården införlivades den i det Braheska grevskapet.

- Huvudbyggnaden som uppfördes 1766 är byggnadsminnesförklarad och en av Sveriges finare större trähergårdar, berättar Magnus.

Under 1800-talet försågs herrgårdsbyggnaden med två låga sidobyggnader. Efter att ha stått och förfallit under 1900-talets första hälft gjordes en restaurering av mangården på 1950-talet, stor hänsyn togs för att behålla ursprungligt utseende.

FLYTTADE HIT 1978

Östanå omfattar 420 hektar, inklusive sjöar och vattendrag. Merparten av skogen är gran men det är också en stor andel lövskog.

- Det är bland annat mycket björk, ekskog och vi har också planterat 15 hektar med lärkskog, som i likhet med ek är skötselintensivt, berättar Magnus.

Ekbeståndet som averkades under 2016 växte på betesmark, där nu tackor med lamm går och betar i grönskan. Genom självföryngring har ekarna

Den försiktiga averkningen av ek vid sjön Bunn leder till ett mer öppet landskap och höjd kvalitet på fårens betesmarken.

Avverkningen på Östanå Säteri resulterade i cirka 400 kubikmeter ektimmer som levererades till Kährs i Nybro. Ekarna som får stå kvar i området får nu goda förhållanden att fortsätta växa.

brett ut sig på ett 25 hektar stort område, det har restaurerats i omgångar genom åren.

- Jag har skött skogen sedan 1978 då jag flyttade hit, berättar Magnus. Min morfar tog över fastigheten 1939, mycket för att få bra jaktmarker.

Magnus har alltid intresserat sig för naturen och miljön.

- Jag har vuxit upp och följt med mjölkbönder och även hässjat hö här. I min ungdom var jag med i miljörelsen och hängde under almarna vid Kungsträdgården i Stockholm, berättar han.

TOG LÄRDOM AV EXPERTER

Skogsbruk har med åren blivit en stor passion för Magnus. För att lära känna skogen på Östanå när han flyttade hit gick han runt med skogvaktare och fick goda råd hur beståndet skulle skötas.

- Det var mycket igenvuxen skog, till min förvåning fick jag höra från Skogsstyrelsen att jag borde ta ner ekskogen och i stället plantera gran. Jag sa bestämt nej till det. Jag ville gå igenom och inven-

tera allting själv. Som den forskare jag är i grunden vill jag bilda mig en egen uppfattning med utgångspunkt från fakta, förklarar Magnus som i sin profession är läkare vid Karolinska sjukhuset.

SOM EN GRÖN VÄGG

Magnus visar ägorna där ekarna som levererades till Kährs har växt. Längre tillbaka var området som gränsar till sjön Bunn, för övrigt en fiskrik sjö, helt igenvuxet.

- Det var en total djungel, som en grön vägg, sjön såg man inte.

Magnus upptäckte att det växte ek, alm och även andra träslag och ville lära sig hur man skulle ta hand om ekbeståndet.

- Jag bjöd hit Erik Ståhl som skrivit boken "Ek-skogskötsel" och han visste verkligen vad han talade om. Han var här i omgångar under 80-talet och lärde mig allt om ekskog, hur man skulle stamkvista och gallra för att få fram och bevara huvudstammar.

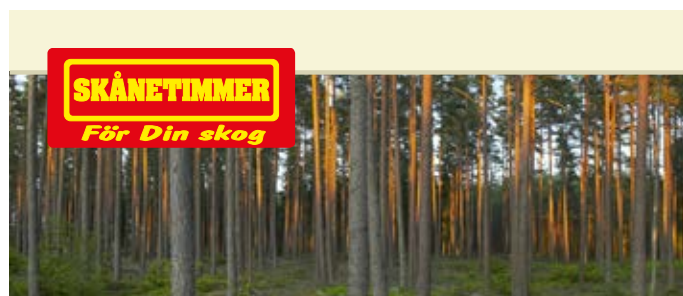
- Specialisten på drivremmar och transportband till sågverk och träförädling!

Leverantör av:

Transportband och drivremmar • Transmissioner
Transportörkomponenter • Service och montage

www.bandtec.se

Tel: 0480-276 00 Fax: 0480-276 65

Fullservice inom skogsbruk
- med dig och skogen i fokus

[www.skantimmer.se](http://www.skanetimmer.se) 0451-384990

Magnus Sederholm på Östanå Säteri utanför Gränna lägger mycket tid på att vårda skogen med stor omsorg. Han har lagt tusentals timmar på att gå runt och stamkvista ekar och har röjt och gallrat i beståndet flera gånger.

Magnus har ägnat mycket tid och arbete åt att vårda sin ekskog.

– Jag har lagt tusentals timmar på att gå runt och stamkvista. Jag har röjt två gånger och gallrat tre gånger i beståndet som nu har avverkat. Området är utsett till särskilt värdefull mark så det är 25 lönsamma hektar genom att jag även får EU-bidrag. Samtidigt njuter jag av en så vacker ekskog. Hade vi planterat gran hade det aldrig varit det samma.

MANUELL AVVERKNING

Magnus har haft kontakt med Kährs under tio år och är mycket nöjd med samarbetet. Han berömer huggarna Magnus Uhr och Erik Andersson som John Ahlgren anlätade till uppdraget i våras. De avverkade allting manuellt under några månader.

– Det var två helt fantastiska huggare som gjorde ett lysande jobb, framhåller Magnus. För att maximera det ekonomiska utbytet när

man avverkar ek krävs erfarna huggare. De måste ha ett kvalitetstänk och ett vant öga för att kunna bedöma träden, utföra tillredning och aptering på bästa sätt. Har eken en fin rotstock tar de först ut den. Sedan handlar det om att mäta ut rätt längder på stammen för att få ut så mycket sågbart timmer som möjligt. Kährs söker främst ekstockar som är 2,6–2,9 meter långa och 30–50 centimeter i diameter.

EK AV HÖG KVALITET

Avverkningen på Östanå är enligt John Ahlgren en av de största ekavverkningarna i Sverige på länge.

– Det är ek av mycket god kvalitet, mycket tack vare det jobb som Magnus lagt ned genom all skötsel av beståndet. Det är dessutom bra mark och goda förutsättningar för eken att växa här.

De ekar som får stå kvar är nu mellan 50 och 150 år gamla och får goda förhållanden att fortsätta växa, samtidigt leder avverkningen till höjd kvalitet på betesmarken.

Foto: Magnus Uhr

Foto: Janne Larsson

Totalt levererade Magnus Sederholm 400 kubikmeter ektimmer till Kährs. Det genererade dessutom 4000 kubikmeter grot som går till flisning, vilket gör att Magnus kunde räkna hem en ekonomisk vinst även för grenverket efter avverkningen.

NÖJD MED RESULTATET

Inför den här avverkningen tog Magnus god tid på sig för att tänka över hur det skulle bli och är mycket nöjd med resultatet.

– Det blir spännande att se och följa tillväxten för kvarvarande ekar när de nu får mer ljusinsläpp och bra förhållanden att växa.

Ett hot mot ekarna var för några år sedan frostfjäril, men nu ser träden friska och fina ut. Ett bekymmer är att örnbräken breder ut sig på betesmarken.

– Jag får gå och putsa för hand för att betet ska fungera och inte växa igen, avslutar Magnus Sederholm. ■

NYBRO
ELEKTRO-VERKSTAD AB

Försäljning • Service • Reparationer • Omlindning

Stor sortering av: **EL-MOTORER**

Kilremmar • Kilremsskivor • Stefatätningar
SKF-Kullager • Handverktyg • Reservdelar

Lyckvägen 4 • Tel. 0481-121 60 • Fax. 144 16
www.nybroelektroverkstad.se

Känner du igen
en gallringsexpert?

När du gallrar med Sydved kan du räkna med ett bra resultat
– både i skogen och i plånboken.

Sydved

01046-38 000 • www.sydved.se

Apteringsinstruktion Ek till Kährs

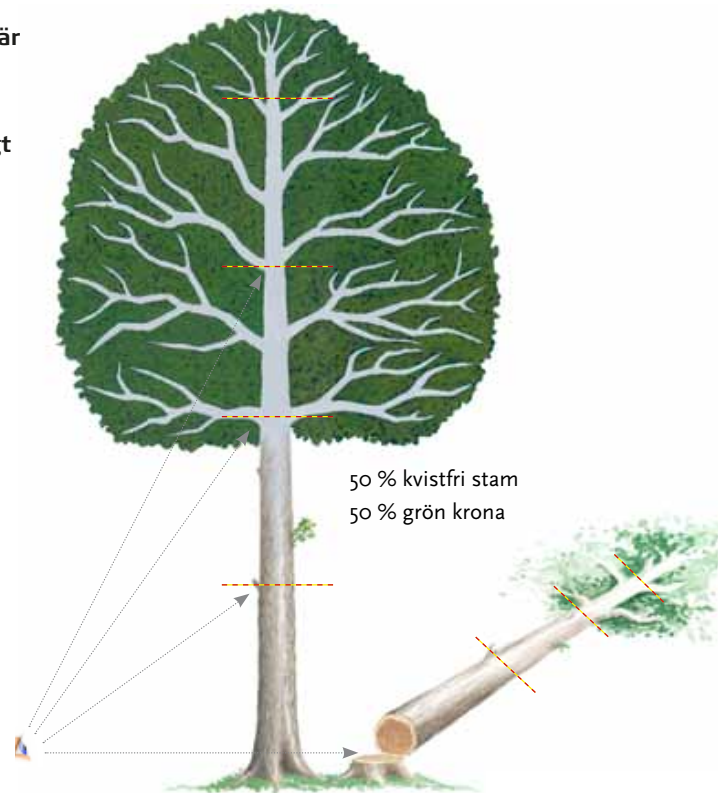
Det är viktigt att tillreda ekarna rätt och på bästa sätt för att få ut mest betalning för sin ek. Kährs söker främst ekstockar som är 2,6–2,9 meter långa.

– Bästa eken är 30–50 centimeter i diameter, framhåller John Ahlgren, timmerinköpare på Kährs Skogskontor.

Den här apteringsguiden ger råd och information som är viktigt att tänka på vid avverkning av ek som ska levereras till Kährs.

1. Överkvista hela stammen – gå tillbaka till rotänden
2. Rotskär Dubbelsplint mörk – Kährstimmer
Fällkam – jämna av
Rotben – jämna av
Spricka – tillåtet men ger avdrag
Genomgående spricka – energived
3. Diameter Mindre än 18 cm Energived
Minst 18 cm Kährstimmer
Minst 30 cm Blockstock
Minst 40 cm Diamantstock
4. Kvist Frisk, torr- eller røtkvist
Största och sämsta kvist – kapa mitt i kvisten
5. Krökar Skarp ändkrök – lumpa en kort bit för rakare stock
Slängkrök – energived
Långkrök pilhöjd högst 5% – annars energived
6. Skador Stormskada, lyra, hackspetthål
I stockändan – lumpa en bit och höj kvaliteten
I mitten – energived
Metall, svart ved – lumpa en bit, lämna i skogen
7. Tillredning Skotarföraren kapar kvarbliven kvist på stockens undersida samt korrigerar övriga fel vid bilväg

Sortimentskod 0480. Leverans under 5 m³ to ger ett avdrag.
Samtliga diameterangivelser är under bark.

Kährstimmer

Längd: 2,0–3,2 m. Önskad längd: 2,6–2,9 m. Diameter: minst 18 cm.
Kvist: frisk kvist, torr kvist, røtkvist och vattskott – minsta användbara längd runt om 50 cm, alternativt 100 cm på ena stockhalvan. Ändyta: ringsprickor, stjärnsprickor, mörk dubbelsplint tillåts mot avdrag, röta högst 1/2 diametern.

Blockstock

Längd: 2,6–2,9 m. Diameter: minst 30 cm.
Kvist: Obegränsat antal friska kvistar upp till 50 mm samt en frisk kvist mellan 50–100 mm, vattskott tillåts. Obegränsat antal torr- och røtkvistar upp till 25 mm,. Ändyta: Ljus dubbelsplint tillåts. Vattskott tillåts.

Diamantstock

Längd: 2,6–2,9 m. Diameter: minst 40 cm.
Kvist: ingen. Övrigt: solsprickor och vattskott tillåts. Ej dubbelsplint.

1%

– så liten är andelen ek av hela det svenska skogsbeståndet. En stor del av den procenten växer i Småland, Blekinge och Östergötland, där förutsättningarna är de bästa för eken att växa till sin fulla potential.

GRAN OCH EK LÅNGT OCH GROVT

0346-557 20 • www.bjarnared.se

**BJARNAREDS
SÅGVERK**

Olika skador på stocken

Olika typer av skador och kvalitetsfel på stocken ger avdrag. Här visar vi några vanliga skador och fel som en stock kan ha. Det kan till exempel röra sig om vattskott, mörk dubbelsplint eller besvärande rotben.

Mer information hittar du i Kährs prislister på kahrs.com/sv-se/konsument/skogskontor

Vattskott med kvistbula och endast kvistbula. Måste kvistas annars vrak pga av dålig upparbetning.

Ring- och stjärnspricka. Längdavidrag 1 m.

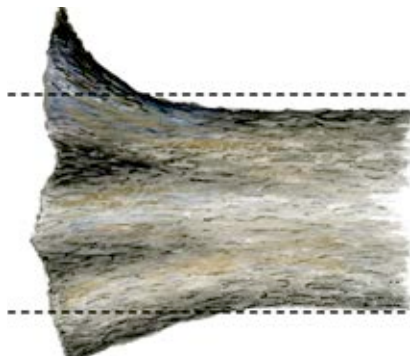
Mörk dubbelsplint. Längdavidrag 0,5 m.

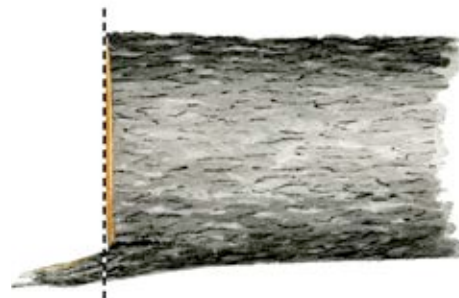
Metallskada. De blå/svarta fläckarna tyder på metallskada, om så är fallet vrak.

Dubbeltopp. Stocken måste apteras under bägge topparna, annars upp-arbetningsvrak.

Besvärande rotben. Kapas, om inte 0,5 m längdavidrag.

Fällkam. Kapas, om inte 0,5m längdavidrag.

Felaktig upp-arbetning. Måste kvistas till, annars vrak.

Fällspricka. Längdavidrag motsvarande synlig del i mantelytan, om mer än 50% av stocklängd vrak.

Du hittar våra aktuella prislister på kahrs.com/sv-se/konsument/skogskontor
Gå in via din dator eller scanna QR-koden med din mobiltelefon.

Ek prislista

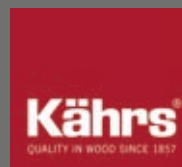
Ask prislista

Över 1000 skogsägare

– så många svenska skogsägare samarbetar Kährs med och dessa levererar ek i snitt vart tionde år till företaget. De flesta bestånd är relativt små och många av dem finns i skogarna i närområdet kring Kährs anläggning i Nybro. Eftersom det tar lång tid för en ek att uppnå de dimensioner som krävs för golvproduktionen i Nybro strävar vi efter långsiktigt samarbete med skogsägare. På bilden Ann Lindvall, Kährs och Rolf Alfredsson, leverantör av ektimmer

Returadress:
AB Gustaf Kähr
Box 805
382 28 Nybro

KÄHRS SKOGSKONTOR
Adress: AB Gustaf Kähr,
Box 805, 382 28 Nybro
Tel: 0481-46000
Fax: 0481-178 31
E-post: info@kahrs.se
Hemsida: www.kahrs.com

Bäste skogsägare

På Kährs satsar vi mycket målmedvetet på att införskaffa lokal råvara. Därför erbjuder vi dig hjälp med rådgivning och aptering med mera. Kontakta oss innan du avverkar för att optimera din avverkning.

JOHN AHLGREN
Timmerinköpare
Direkt: 0481-460 76
E-post: john.ahlgren@kahrs.se

KYLLIKKI LILJGREN
Virkesadministratör
Direkt: 0481-460 84
E-post: kyllikki.liljgren@kahrs.se

PRENUMERERA PÅ VÅRT NYHETSBRIV

Anmäl dig genom att mejla till Kyllikki Liljgren.

FÖLJ OSS PÅ FACEBOOK

Följ Kährs Skogskontor på Facebook för att få alla nyhetsuppdateringar från oss.

GÄLLANDE PRISLISTOR FÖR EK- OCH ASKTIMMER

Här hittar du våra aktuella prislistor:
kahrs.com/sv-se/konsument/skogskontor
Gå in via din dator eller scanna QR-koderna nedan med din mobiltelefon.

Ek
prislista

Ask
prislista

Positiv energibalans

Kährs i Sverige producerar bio-bränsle med mer energiinnehåll än vad som används som el, värme och för transporter.

6 000 km²
- så stor är tillväxten
per år i Europas skogar.

Fler än
150
Kährsgolv är
Svanenmärkta.

Mer än 75% av allt trä som används i produktionen i Nybro och Blomstermåla kommer från svenska skogar och mindre än 2% har sitt ursprung utanför EU.

Mer än 70 länder

Kährs trägolv används i bostäder, offentliga byggnader och kommersiella lokaler över hela världen. Kährs sortiment omfattar hundratals olika typer av trägolv, från trestav till enstav, från ljusa till mörka och med olika ytbehandlingar och mönster.

Goda egenskaper

Trä har utmärkta isolerande egenskaper. Det erbjuder till exempel sju gånger så bra isolering som klinker och är betydligt varmare än plastgolv. Trä har också stora miljöfördelar jämfört med alla andra byggmaterial. Tillverkning av trävaror är ofta en energisnål process som medför relativt små utsläpp av koldioxid.

Just nu är det stor efterfrågan på ek

Den stora efterfrågan ger dig som skogsägare mer betalt. Med Sveaskogs kompetens får du ut det maximala värdet av din skog.

Hitta din virkesköpare på www.sveaskog.se

SVEASKOG

AkzoNobel

Zero

Framtidens limsystem för möbel- och golvindustrin.

- hög kvalitet
- god arbetsmiljö
- bibehållen produktivitet

LignuPro™

AkzoNobel Wood Coatings
www.akzonobel.com/cascoadhesives